

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Pred Vladivostokom.

Kakor se kaže, se Japonci nič prav več ne upajo pred Port Artur, iz česar bi se dalo sklepati, da so bile njihove izgube v spopadih pred portarturško trdnjavo zelo občutne, dasi tega sami nečejo priznati. Sprva so Japonci zatrjevali, da se ne umaknejo preje izpred Port Arturja, dokler ga ne dobe v pest, ali vsaj popolnoma ne uničijo ruske vojne mornarice. Toda admiralu Togu se ni niti prvo, niti drugo posrečilo, a navzlic temu se je umaknil iz portarturškega vodovja in se že dlje kakor teden dni ni več pokazal na obzorju. Ali je morda Port Artur — grozde, ki je postalo za Japonce prekišlo? Gotov znak, da japonska mornarica nima pravega poguma priti v strelno daljavo portarturških obrežnih utrdbe, da so Japonci iz malih čolničev, kakor se je včeraj poročalo, napravili splave, jih opremili z jambori, z jadrji in lučmi ter jih dirigirali ponoči proti Port Arturju, da bi Rusi mislili, da so vojne ladje, in bi nanje streljali. Ta manever, nam mnogo pojasnjuje. Ako bi Japonci zares pri spopadih pred Port Arturjem ne bili trpeli nobenih izgub, da, niti ne poškodb, potem kratkoma ni umljivo, zakaj ni japonsko brodogovje neprenehoma pred rusko trdnjavo, zakaj dan na dan ne napada Rusov, ko se je vendar baje do včeraj izkazalo, da pri vseh teh naskokih trpe samo Rusi, Japonci pa nič, prav čisto nič?! Zlasti pa je docela nedoumno, zakaj japonski admiral Togo v takšnih okoliščinah pošilja pred Port Artur — splave, ki vendar Rusom ne morejo prav nič škodovati, k' večjemu da jih stanejo v prvem hipu, dokler se še ne morejo spoznati, da niso ladje, nekaj strelcev, dočim bi jim s svojimi ladjami, ako bi sam prišel pred Port Artur, prižgal z nova, kakor doslej še vselej, vsaj tako zatrjujejo Japonci, občutnih izgub in poškodb, njegovo brodogovje pa bi pri tem prav nič ne trpelo, saj je menda, ako je verjeti japonskim in angležkim poročilom, docela zavarovano

proti vsaki poškodbi in izgubi! Admiral Togo je, kakor je videti, zelo velikodušen mož, ubogi Rusi se mu smilijo, da bi trpeli tolike izgube, zato pošilja na nje mesto svojih vojnih ladij — splave. Ta Togo je res dober mož!

Kakor rečeno, se nam zdi, da je postal Port Artur za Japonce — prekišlo grozde. Ker se jim pri portarturški trdnjavi vojni načrt ni posrečil, poskušajo sedaj svojo srečo pred Vladivostokom. Že včeraj smo brzojavno sporočili, da je japonska eskadra, obstoječa iz petero vojnih ladij, v nedeljo popoldne bombardirala iz daljave Vladivostok. Namestnik Aleksejev je poročal uradno carju Nikolaju, da so se v nedeljo zjutraj ob 8. uri 50 min. prikazale na obzorju japonske ladje. Ob 9. uri 45 min. se je izkazalo, da so vojne ladje in sicer tri oklopnice in dve križarki, ki so plule proti otoku Askold. Opoldne se je sovražna eskadra usidrala sredi med obrežjem in otokom Askold izven streljne daljave obrežnih baterij. Ob poludnev popoldne so se Japonci nekoliko približali in jeli mesto bombardirati. Kakor se čuje, se nahajata med drugimi ladjami tudi križarki „Isumo“ in „Jakimo“. Imena drugih ladij niso znana.

To poročilo namestnika Aleksejeva spopolnjuje „Rusko brzojavno agentstvo“ tako-le: Danes ob 1. uri 25 min. popoldne se je približalo pet sovražnih oklopnih in dve križarki semkaj od otoka Askold obrežju zaliva Usuri, se postavile nasproti zalivom Patroklus in Sobol v bojne vrste in jeli streljati na mesto z vsemi dalekonošnimi topovi. Sovražna eskadra je bila približno 8 vrst oddaljena od obali. Bombardma je bil naperjen v prvi vrsti proti obrežnim forom, toda sovražne bombe in granate niso povzročile nikjer — niti na baterijah niti v mestu — kake škode, ker bombe ponajveč niti eksplodirale niso, dasi so bile napolnjene z liditom. Naše baterije, pri katerih so bili poveljujoči general Voronec, brigadni načelnik general Artamanov in drugi visoki dostojanstveniki, se japonskemu izzivanju niso

odzvale in niso streljale, ampak so čakale, da bi se sovražnik približal. Bombardma je trajal 55 minut. Sovražnik je z ognjem prenehal ob 2. uri 25 min. pop., koje izstrelil 200 strelcev, in se je nato umaknil proti otoku Askoldu. Istočasno ste se prikazali v bližini otoka dve japonski torpedovki pri rtu Majdel. Sovražno brodogovje je bilo zavito v sneg in led. Napad, kateri nam ni povzročil nobene škode, stane sovražnika več kakor 200.000 rubljev. Prebivalstvo, katero je bilo že dopoldne, ko so straže javile, da se je japonsko brodogovje pokazalo na obzorju, obveščeno, da se je treba pripraviti na sovražni bombardma, se je zadržalo popolnoma mirno.

Brzojavno se nadalje poroča iz Petrograda, da so samo tri japonske bombe zadele svoj cilj. Ena je padla na leseno kočo nekega rokodelca in je, ne da bi eksplodirala, zadela njegovo ženo. Druga granata je padla v hišo polkovnika Šovkova in eksplodirala, ne da bi napravila kake škode. Tretja bomba je padla na dvorišče mornarske vojašnice in je lahko ranila pet mornarjev. Drugih poškodb ni bilo in tudi ranjen ni nikdo drugi. Eskadra, ki je bombardirala Vladivostok, je oddelek admirala Toga; poveljuje ji podadmiral Uriu.

Ker ruske obrežne baterije niso streljale na japonske ladje, kar je prav umevno, ker bi bilo to streljanje radi velike oddaljenosti Japoncev docela brezuspešno, sklepajo nemški in poljski listi, da je Vladivostok slabo utrjen, da so topovi slabi in da so vse baterije neuporabne. Temu nasproti naglašajo nemški strokovnjak R. Zabet v svojem delu „Preko Mandžurske in Sibirije“, da je vladivostoko pristanišče močno utrjeno s silnimimi fori, ki se nahajajo krog in krog po gričih in onemogočujejo, da bi se sovražnik mogel približati bodisi s kopne, ali morske strani. Glavni for se nahaja na jugu in sicer prav na sredi mesta; utrdba je najmočnejša armirana in topovi nesó preko bližnjih hribov.

Kaj so Japonci z bombardira-

njem hoteli doseči, je težko uganiti. Da bo bombardma iz daljave 8 vrst (okoli 10 km) docela brezuspešen, to so morali vedeti že v naprej. Morda so hoteli s svojo demonstracijo samo odvrti pozornost od japonskih operacij in med tem časom izkrcati svoje vojaštvo v bližini Vladivostoka? Morda pa so se hoteli samo prepričati, ako se ruska eskadra generala Reizensteina še nahaja v Vladivostoku? Odgovor na ta vprašanja nam donese najbližja bodočnost! Vse pa kaže, da vladivostokega brodogovja ni več v pristanišču, ampak da je že zdavno odplulo, kam, tega nikdo ne vé. Poročila trdijo, da se je Reizenstein že 29. svedčana odpravil iz Vladivostoka. Kdo vé, ako ni morda že v bližini Port Arturja?

Vojne priprave na kopnem.

Korespondent „Daily Maila“ poroča iz Čifua: Došel sem pravkar iz Čemulpo in Pjengjanga, kjer se vrše velike priprave za izkrcanje vojaštva. Na mestu se že nahaja močan pehotni oddelček, glavna vojna moč z generalnim štabom pa dojde šele prihodnji teden, vendar pa se Japonci ne bodo preje odpravili iz Pjengjanga, dokler ne bodo imeli tamkaj najmanj 100.000 mož vojaštva. Kakor se torej kaže, se ni nadejati odločilnih spopadov pred koncem aprila, ker imajo dosedaj Japonci v Koreji, kakor pišejo angleški listi samo okoli 30.000 vojaštva. Dotlej bodo pa že tudi Rusi imeli v Mandžurski zbrano vso svojo vojno moč — kar pa ne bode v korist Japoncem. Japonci bi proti Rusom samo na ta način lahko izvojevali kak uspeh, ako bi nemudoma udarili nanje. Tega niso storili — zato bodo posledice čutili na svoji koži! — Angleški listi poročajo, da se Rusi nameravajo umakniti iz Niučvanga. To poročilo pa bo najbrže prav tako resnično, kakor včerajšnje, da so Rusi zapustili svoje pozicije ob reki Jalu.

Iz Čifua se namreč poroča, da so te vesti popolnoma izmisljene, na-

sprotno pa je res, da so Rusi za sedli celo pokrajino ob reki Jalu, kjer z vso hitrostjo grade velikanske, več milij dolge, utrdbe. Takisto se poroča, da so Rusi te dni med reko Jalu in Pjengjangom trčili na velik japonski voj in ga strahovito porazili. Iz Vladivostoka in iz drugih mest se pa poroča, da vlada proti Japoncem vsepovsodi silno ogorčenje. Rusi so prepričani, da se po vseh mestih nahajajo japonski vojuni, oblečeni kot Kitajci. Policija v Vladivostoku, kjer se zlasti sumi, da je mnogo japonskih vohunov, je dala razglasiti, da dobi vsakdo visoko nagrado, kdor ovadi kakega Japonca, takisto pa pride vsakdo pred vojno sodišče, ki bi imel kakega Japonca skritega, ali pa da bi ga ne ova-dil, ako bi vedel zanj.

Položaj v Port Arturju

Iz Port Arturja javlja general Flug, da vlada tam najlepši mir in red. Cene živil v Port Arturju določajo oblastva, vsled česar ni nobene druginje. Vse prodajalne so odprte, ob nedeljah in praznikih pa igra na trgu vojaška godba. Javna prodaja alkoholičnih pijač je prepovedana. Vsakdo — naj je vojak ali civilist — se kaznuje, ako se zaloti, da je pijan, z enomesečnim trdim delom na utrdbah. Neki trgovec, ki je navzlic prepovedi prodajal žganje, je bil pred kratkim obsojen na kaznovan. Gledališča in nočne kavarne so zaprte. Oklopnica „Retvizan“, o kateri se je že tolikrat zatrjevalo, da se ne da več popraviti, se nahaja v najboljšem stanju in dotični inženjer, kateremu je popravilo izročeno, je izjavil, da bo „Retvizan“ v nekaj dneh popravljen tako, da se ne bode niti poznalo, da je bil kdaj kaj poškodovan.

Atentat v Seulu.

V Koreji menda niso z aponsko prevlado prav nič zadovoljni, drugače bi se ne zgodili takšni atentati, kakor se je zgodil v Seulu na ministrstvo zunanjih zadev. Ta atentat so baje izvršili potujoči trgovci,

LISTEK.

„Slovenec“ v odgovor.

(Konec)

Takoj sem ze slutil, da bo „Slovenec“ na dan izvelel one 3 klišeje, katere naj bi bil Haeckel „potvoril“. Da se je rabil pri tisku prve izdaje Haecklove „Anthropogenie“ mesto 3 klišejev en sam kliše, je bila krivda zalagatelja. Haeckel o tem sploh nič vedel ni. V kmalu nato izšli drugi izdaji je izrazil svoje obžalovanje nad tem in poskrbel za boljše klišeje. Torej tudi ta „Slovenčeva“ trditve, da tu zadene Haeckla kaka krivda, je neresnična.

Kar se tiče Haecklovega umevanja „brezmadežnega spočetja“ se „Slovenec“ člankar najbrže zanaša na kuriozno knjižuro nekega Michelschitscha, ki se med drugim odlikuje s temeljitim neznanjem naravoslovja. Haecklovih „Welträtsel“ menda „Slovenec“ filozof niti čital ni, ker sicer bi videl, da je Haeckel tudi na tem polju

dobro poučen. On le veli (p. 375): „Viele Gläubige . . . behaupten, dass die Mutter der Jungfrau Maria ebenso durch den „Heiligen Geist“ befruchtet worden sei, wie diese selbst“, potem pa na 3 straneh govori le o „brezmadežnem spočetju“, kakor se to v katolikizmu umeva. Da je pa navedena Haecklova trditve popolnoma resnična, sem se danes sam prepričal; več znancev (katoliške vere) sem navlašč vprašal, kako si predstavljajo „brezmadežno, spočetje“ in vsi so mi izrazili oni nazor. Pa ako bi Haeckel o teh stvareh tudi ne bil dobro poučen, mu tega nikdo ne bi mogel za zlo vzeti; o mitologiji pač mislim zadostujejo glavni pojmi, da se lahko ovrže njene trditve.

Toliko torej o „Slovenčevih“ napadih. Ne vem zakaj si je „Slovenec“ baš te nasprotnike Haecklove izbral, ko je vendar mnogo spretnjših. Ugovorov slednjih tu ne morem razpravljati, ker to ni namen teh vrstic. Kdor se zanje zanima, mu priporočam jako skrbno sestavljeno razpravo svojega prijatelja H. Schmidta „Ernst Haeckel, die Welträtsel und die Kritik“ (Bonn, Emil

Strauss). Sicer mi pa „Slovenec“ sploh podtika stvari, ki jih v svojem članku nikoli trdil nisem. Dotični gospod niti ne razume slovenski; „korenitost“, na to besedo je obesil svoj članek, je isto kakor radikalnost. „Gründlichkeit“, tako nekako je „Slovenec“ umeval prvo besedo, se pa slovenski zove „temeljitost“. Ako hoče morda še kaj odgovoriti, naj svojega članka vsaj ne prepisuje več iz popolnoma zastarele Hettingerjeve „Apologie des Christentums“ in iz brošurice à la Michelschitsch. Naj poseže že rajše po Hamannovih in Fleischmannovih spisih, ki so vsaj novejši.

Ako bi jih dotični gospod ne mogel dobiti, mu lahko postrežem z njimi; naj se potrdi v moje stanovanje v Ljubljani, Pred škofijo 15/III na levo; tam dobi vse omenjene knjige in še mnogo enakega; obenem me s tem oprosti sitnega dela, na njegove puble polemike odgovarjati, ker bo moje odgovore vse našel v omenjenih knjigah na robu v mojih opombah.

Nekako znamenje omejenosti „Slovenčevega“ pisca se mi zdi, da se

proti meni obrača, kakor da sem hotel podati kako kritično študijo o Haecklovem delovanju, med tem, ko je bil moj namen le pokazati Slovincem občni pomen Haecklovega delovanja in jih predvsem nekoliko približati osebnosti in mišljenju tega veleuma. Za strogo znanstvene razprave, dragi gospod nasprotnik, pač mislim, da ni prostora v feljtonu političnega lista; gotovo mi že danes marsikateri bralec ne bode posebno hvaležen za ekskurzije o Bathybiju. —

Ne morem se spominjati, na kaj bi mogel moj nasprotnik opirati trditve, da ne ločim darwinizma od descendance. Kolikor vem, nisem v svojem članku ničesar enakega trdil; sploh pa svojih lastnih nazorov o teh problemih nisem nič omenil. Dotični gospod pač mojega članka ni povsem mogel razumeti, česar mu ne morem zameriti, ker za duševni nivo kranjskih mračnjakov moj članek ni bil proračunjen. Na skrajno inertentem ton, v kojem se „Slovenec“ name obrača, tu ne odgovarjam. Ako mi očita, da sem mlad, sem mu jako hvaležen za ta kompli-

ment. Vsaki dan se veselim, da sem še tako mlad in da nisem kak star kozel ali jarc, ki se v svoji mladosti ni nič učil, tako da mora svojo učenost črpati iz raznih obskurnih brošuric. Da, mlad sem, toda vkljub temu se jih ne bojim, ako se ves lemenat name spravi. „Slovenec“ pa na uho povem, da je to znamenje onemoglega starca, ako izkuša svojega nasprotnika očreči z argumentom, da je „še premlad“.

Ako sem v svojem članku priporočal naprednjakom Haecklove „Welträtsel“, kar je „Slovenec“ tako v oči zbadlo, to danes tembolj poudarjam in mislim, vsakdo uvideva, da imam za to vzroka dovolj. Da, Slovenci, še enkrat Vam najtopleje priporočam Haecklove „Welträtsel“ in tudi „Slovenčevemu“ foljtonistu, ki ni imel poguma, da bi bil pod svoj „znanstveni“ članek zapisal tudi svoje ime.

Würzburg, 2. marca 1904.

Boris Zarnik.

*) Ernst Haeckel: Die Welträtsel. Bonn, Verlag von Emil Straus. Cena „Volksausgabe“, ki pa ni nič okrajšana, ampak le na slabšem papirju tiskana, je samo 1 M. (120 K).

katerih je v Koreji zelo mnogo in ki so veliki sovražniki Japoncev. Ti ljudje so baje osnovali posebno zarotniško društvo, čigar namen je z vsemi dovoljenimi ali nedovoljenimi sredstvi delovati proti Japoncem. Javno se je to društvo pokazalo prvič pri imenovanem atentatu. Cesar je kaznoval guvernerja Kiljunga, ki je bil načelnik potujočih trgovcev, da ni preprečil atentata, s tem, da ga je degradiral za okrajnega načelnika in ga premestil v neko malo vas.

Na strani Rusov.

Princ Nikolaj grški, tretji sin kralja Jurija, je prosil carja Nikolaja, da bi se smel udeležiti vojne na Daljnem vzhodu, kar je carja silno razveselilo. Poroka se, da je car rade volje ustregel tej prošnji in da princ Nikolaj že v kratkem odide na Rusko, odkoder se naravnost odpelje na bojišče.

Iz Samare pa se javlja, da je tjakaj došlo 50 Burov, ki so prostovoljno vstopili v rusko armado, da se vdeležijo vojne proti Japoncem, proti prijateljem in zaveznikom svojih sovražnikov Angležev.

Zakaj je bil odpoklican korejski poslanik iz Petrograda?

»Narodnim Listom« se poroča iz Petrograda, da ni bil korejski poslanik odpoklican po inicijativi korejske vlade same, ampak na pritisk z japonske strani. Korejski poslanik v Petrogradu je znan kot dober prijatelj Rusov, ki je bil od nekdanj odkrit nasprotnik japonskih stremeljenj v Koreji. Ob začetku vojne je odkrito simpatizoval z Rusijo in je celo daroval, kakor je poročalo »Novoe Vremja«, 50 rubljev za povečanje vojne mornarice. To se je izvedelo v japonskih vladnih krogih in je napravilo zelo mučen vtis. Ko se je sklenila vojna konvencija med Japonsko in Korejo, na kakšen način, smo že svojedčasno poročali, so Japonci kategorično zahtevali od korejskega cesarja, naj svojega poslanika nemudoma odpokliče iz Petrograda. Dasi se je cesar sprva odločno ustavljal teh zahtevi, se je vendar končno moral udati japonskim grožnjam in odpoklicati poslanika.

Z Daljnega preko Moskve v London.

V nedeljo, 28. svečana, je dospel v London angleški trgovec Poole — prvi Evropejec, ki je po izbruhu vojne prepotoval na prekosibirski železnici celo Mandžursko, Sibirijo in evropsko Rusijo. Poole je odpotoval 7. svečana iz Šanghaja na krovu ruskega parnika »Mongolija« ki je plul v Daljni. Na ladji še živa duša ni vedela, da se je vojna že pričela, vsled tega se tudi ni ničesar odredilo, da bi parnika ne opazile japonske vojne ladje.

»Mongolija« je bila 9. svečana okoli 3. ure zjutraj še oddaljena kakih 50 milj od Daljnega, ko je kapitan v daljavi zaznal veliko svetlobo in se je ob enem slišalo gromenje velikih topov. Vsakdo je takoj uvidel, da se vrši na morju velika bitka in da se je med Rusijo in Japonsko že vnela vojna. Kapitan je dobro vedel, da se nahajajo v bližini japonske vojne ladje, in se je širil, da Japonci niso opazili prihoda »Mongolije«, ki je bila vsa razsvetljena. Japonske križarke bi imele najlepšo priliko, se prav kratkim potom polastiti tega velikega ruskega parnika. Da bi se izognil vsaki nevarnosti, je dal kapitan vse ljudi ugasniti in hitrost parnika podvojiti. Tako je »Mongolija« utekla preteči ji nevarnosti in se usidrala v pristanišču Daljni. V Daljnem je vladala grozovita razburjenost. Vse vprek se je trlo ljudi, vsakdo je bil obložen s prtljago in vse je hitelo na kolo dvor, da bi se preskrbelo z železniškim voznim listkom na Rusko. Ruska oblastva so poslovala z obžudovanja vredno mirnostjo in energijo. Ko se je ponoči vsled japonskega napada na Port Artur uvidelo, da se je vojna že pričela, je vojna uprava dala zbuditi vse uradnike, da so takoj prišli v urade. Ob 7. uri zjutraj so imele že vse uradniške rodbine zgotovljene potne liste in uradnikom se je izplačala trimesečna plača naprej. Prvi vlak na Rusko se je odpeljal opoldne; ta vlak je bil natlačen poln večinoma samih uradniških rodbin in drugih ubežnikov. Poole je odpotoval z Daljnega ob 11. ponoči, tudi ta vlak je bil natlačen poln in je dospel v Harbin popolnoma pravočasno. Od Harbina na prejši se s venomer srečavali vojaški vlaki, katerih je Poole naštel povprečno 20 na dan. Nekaj teh vlakov je bilo do polovice napolnjenih s prtljago in provijantom, večina vlakov pa je prevajala same vojake. Na vsakem vlaku se je peljalo približno 600 vojakov. Vsi vojaki so bili videti prav dobre volje. Preko Bajkalskega jezera se odpravljajo vojaki in potniki v lahkih sankah, v takozvani trojki. Na ta način je treba prepotovati 64 km. Na ledu je srečavala brezštevilna množica sanij, na katerih so sedeli oficirji in vojaki. Kakor daleč je neslo oko, povsodi so se videle samo sanke in vojaki, da je bilo videti, kakor da bi se premikala proti vzhodu ogromna nepregledna armada. Na sredi jezera je zavetišče, kjer se vojaki in potniki lahko ogrejejo in dobe toplih jedil. Vožnja na sankah traja v cellem samo pet ur. Poole je dospel v Moskvo 24. svečana, 28 pa je že bil v Londonu, kjer je svoje življenje s potovanja priobčil v »Daily Mailu«. V cellem je trajala vožnja iz Šanghaja v London samo 21 dni. Ako se upošteva, da je sibirski železnica samo enotirna in da se

stavijo radi vojnih priprav velike zahteve na železniško osebje, se mora točnost, skatero posluje ta železnica samo obžudovati. Vlak je vozil iz Daljnega mesto v voznom redu določenih 21 dni samo 19 dni!

Italijansko vseučilišče.

Dunaj, 7. marca. To vprašanje je postalo drugo Celje ter bo vsakakor marsikaj prevrglo v politični konstelaciji, ako ne bo zahtevalo celo ministrstva. Sedaj so se vzdignili nemški poslanci Tirolske ter so edini: klerikalci, naprednjaki in krščanski socialisti, da se italijanski vseučiliščni tečaj ne smejo premestiti ne v Trident ne v Rovereto, sploh v južno Tirolsko ne, češ, da bi bilo to nevarno za deželo in državo. Na takem zavodu bi se ne gojila znanost, temuč protinemski in protivestjski politika. Sedež italijanskega vseučilišča mora biti izven Tirolske. Nemški poslanci iz Tirolske bodo tudi v parlamentu vzajemno nastopili v tej zadevi. Ako pa bi vladavendarle, ukrenila proti njihovi volji, pripravljajo že po celi deželi najostrejši odpor.

Ogrski državni zbor.

Budapešta, 7. marca. Vsled imenovanja grofa Khuena-Hedervarya ministrom na cesarjevem dvoru je izbruhnila obstrukcija z vsi silo. Poslanca Ugrom in Hollosta skrajno ostro napadala grofa Khuena ter predlagala, naj se imenovanje ne vzame na znanje, temuč se naj zadeva postavi na dnevni red. — Posl. Szekerdeny je začel pripravljati tehnično obstrukcijo, pri čemer so ga podpirale ostale opozicijske frakcije, med njimi tudi člani Kossuthove stranke. Za trgovskim ministrom Hieronymom, ki je rekel, da je imenovanje popolnoma v zmislu ogrskih državnopravnih določeb, ker ima pri tem krona neomejene pravice, je govoril poslanec Polonyi. Isti je priznaval kroni pravico, da imenuje ministre. Tudi se še ni nikdar zgodilo, da bi ogrska poslanska zbornica kakega ministrskega imenovanja ne bila vzela na znanje. Toda tudi nikdar se še ni zgodilo, da bi bil imenovan za ministra človek s tako politično preteklostjo, kakršno ima grof Khuena-Hedervary. Ker je proti grofu Khuenu večina glasovala v važnem političnem vprašanju, da je njegov predlog propadel in ker se še ni opral težke obdolžitve, mora govornik podpirati Hollojev predlog. — Posl. Lengyel je predlagal, naj zbornica to zadevo odloži toliko časa, dokler preiskovalna komisija v podkupovalni aferi Szapary Dienes ne predloži svojega poročila. — V enakem zmislu je govoril tudi posl. Olay, dočim je just. minist. Plosz poučeval, opozicijo da zbornica pri takem imenovanju,

ako ji ne ugaja, nima druge pravice kakor izreči ministru svoje nezaupanje. Ker pa se ne more novoimenovanemu izreči nezaupanje zaradi njegovega ministrskega delovanja, ki ga še prišel ni, predlaga, naj se imenovanje vzame naznanje. — Pri poimenanskem glasovanju je bil Lengyelov predlog odklonjen, Khuenovo imenovanje pa sprejeto na znanje. — Nato je opozicija naredila demonstracijo s svojim predlogom, naj se sklene zakon, da se zemeljski ostanki revolucionarja Rakoczyja prepeljejo v domovino na državne stroške. — Posl. Rakovszky je govoril o političnem položaju in o predlogu ministrskega predsednika glede izpremembe pravilnika. Napovedal je v imenu svoje stranke predlogu boj do skrajnosti, kajti predlog je napad na ogrsko ustavo. — Posl. Lovaczky je pozval brambovskega ministra, naj pojasni, koliko je resnice na vesteh o mobilizaciji 13 voja. Minister je izjavil, da so vse take vesti, tudiona glede 13. voja, popolnoma izmišljene, brez vsake dejanske podlage.

Bolgarska neodvisna.

Sofija, 7. marca. Bolgarski poslanik Načović si vstrajno prizadeva, da bi pridobil sultana za proglazenje neodvisne Bolgarske. Ideja se bliža uresničenju. Sultana je Načović posebno prepričal z obljubo, da se potem lahko sklene bolgarsko-turška vojna pogodba. Razširja se tudi dokazovanje, da bo le neodvisna Bolgarska mogla macedonsko vprašanje rešiti v zmislu bolgarskih interesov.

Francozi za Ruse.

Pariz, 7. marca. Mestni zastop je sklenil s 54 glasovi proti 1 glasu izjavo simpatij mestu Petrogradu, v kateri se želi ruski armadi in mornarici uspeha. Istočasno se je enoglasno dovolilo 20000 frankov za ruske in japonske ranjence.

Odprava samostanskih šol na Francoskem.

Pariz, 7. marca. Zbornica je razpravljala o odpravi samostanskega pouka. Ministrski predsednik Combes je izjavil, da kongregacijski pouk ni več času primeren, ker je nezdružljiv z moderno družbo. Država mora preprečiti, da samostani ne pokvarijo duha mladih ljudi. Opozarjal je nadalje na nevarnost, ki grozi republiki od samostanov ter izjavil, da želi vlada, naj se zopet naredi mir.

Dopisi.

Iz Starega trga pri Kočevju. Lažnjivi »Domoljubi«, ki si je pridobil jako primerni primek Lump, se je spravil v svoji 5. številki z dne 3. marca t. l. nad nas mirne, odkrite in poštenoliberalne Starotrzane in okoličane. Dobro nam je znano to črno dopisunče s svojimi

liguorijanskimi, resnico zavijajočimi ostudnimi načeli. Peneč se jeze, ker nečemo slepo trobiti v rog va kega mlečnoslinastega, k nam privandranega kaplandeta, skuša zlit nad nami svoj žolč. — Polom konsuma v Toplicah je vzdignil tam to mrcino; neugoden in strupen veter jo je prinesel v Poljansko dolino — v Stari trg. Pa komaj po polletnem bivanju žalostnega spomina, že je moral pobrati svoja obrabljena kopita ter odcaplati na ohlajene v Škofjo Loko — (Ločani, prav privoščimo Vam to mrcino). Predno ga je sapa odnesla od tod ali že na poti, pobral je iz samega srda po Poljancih v umazanem in lažnjivem »Domoljubu«. Obrčal je tam najpogoršavzirač; ti so mu vse »prenobele«; očita jim da so preveč rejeni, preveč jedo mesa itd. Potem se spravi nad našega vsega spoštovanja in časti vrednega župana gospoda Petra Majerleta, nad občinske svetovalce in odbornike. Vsi ti mu niso všeč, ker so liberalnega mišljenja, to je, ker se nečijo slepo pokoriti mlečnoslinastim kaplandetom. Gospodu županu in občinskemu odboru podtika krivdo, da Stari trg še nima vodovoda. Oj ti ubogo — nevedno — ali zlobno kaplansko revše! Klerikalna obstrukcija je, ki žre, žre in žre in je tudi požrla starotrški vodovod. (Prepis dotičnega odloka: Deželni odbor vodovodne Kranjske. Št. 11.256. »Na oddotno vlogo z dne 17. septembra 1903 zaradi zgradbe za tamošnje kraje projektovanega vodovoda, se sklicujo deželni odbor na uradni dopis z dne 20. oktobra 1901 št. 9881 ter dostavlja, da je brez deželnega zbora sploh izključeno, da bi se ta zadeva sedaj rešila. — Deželni odbor kranjski v Ljubljani, 21. januarja 1904. — Detela m/p. Županstvu občine Stari trg.) Dalje roti kmete, naj pri prihodnjih občinskih volitvah ne volijo v občinski zastop liberalcev, kateri Vas samo »farbajo«, ampak klerikalce. — Gospodine kaplance! Pridite na dan volitve v Poljansko dolino in videti bodeite in se na lastne oči prepričali, koliko glasov dobi nenasitna farovška bisaga ali pa njeni podrepaniki. Koncem svoje konfuznosti, zada še rdečelasec rahlo brco našemu delavnemu in poštenemu g. nadučitelju Fr. Grossu ter se na mehko drgne ob Marijine svetnice. K sklepu stavimo še nekaj vprašanj na dotične posvete in duhovske uradne predstojnike: 1. Ali je dovoljeno kaplanom tržiti svetopisemskimi podobami, podobami svetnikov in svetnic itd. Te podobice naročajo kaplani od židovskih trdnj na Dunaju, komad po 10—14 vin; prodajajo pa jih potem ljudem komad po 1 K do 1 K 40 vin. — Grozno oderuštvo se je godilo tukaj v Starem trgu po kaplanu Petru Jancu. 2. Ali smejo kaplani v spovednici pohujševati kakor kaplan Jarc. Svinjarenje P. Jarca v spovednici je bilo tako, da spodoben list ne more natisniti, kar je ta človek govoril. Priči sta Marija Bižal iz Podgrada št. 6 in Katarina Majerle iz Podgrada št. 78. Na ti vprašanji zahtevamo odgovora, potem bomo govorili dalje.

Iz St. Jerneja. Nekaj let sem spala je tukajšnja požarna bramba spanje pravičnega, pred letom dni pa se je to društvo povsem oživilo. K društvu so pristopili samo krepi in za stvar navdušeni možje in fantje. Sedaj šteje društvo nad 40 članov. Iz svoje srede so si izbrali načelnika g. Jož. Hudaklina in namestnika g. V. Pirnata. Komaj sta ta dva nastopila ti častni me-

 Dalje v pologi.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Četrty del.

I.

Dne 23. marca 1813. se je pripeljal v Ljubljano novi generalni guverner maršal Junot, vojvoda d' Abrantès. Bil je visok in širokopleč mož, a že ves siv, dasi je bil šele 44 let star. Lice njegovo je bilo vse raztrgano in ožgano, v očeh pa je gorel neki posebni ogenj.

Dan po prihodu maršala Junota je bil v škofiji običajni sprejem vojaških, civilnih in duhovniških dostojanstvenikov, zvečer pa ples. Maršal Junot se je pri sprejemu in na plesu tako čudno obnašal, da si tega ni znal nihče tolmačiti. Z damami je naravnost nedostojno govoril, tako da je vse strmel, in s škofom Riccijem je bil tako surov, da je škof pobegnul s plesa.

Junot je bil eden ljubljencev cesarja Napoleona. Ko je nastala revolucija, je vstopil kot prostak v armado in se pri obleganju Toulona 1. 1793. tako odlikoval, da ga je Na-

poleon vzal med svoje prijatelje. L. 1796. je šel kot Napoleonov adjutant v Italijo in potem v Egipt ter postal l. 1800. general in vojni zapovednik v Parizu. Napoleonu je bil brezmejno udan. Ko je bil Napoleon proglašen cesarjem, je Jurota imenoval generalnim zapovednikom huzarjev. Leta 1805 je bil francoski poslanik v Lizboni, a zapustil je to mesto kar na svojo roko in odšel k armadi ter se pri Austerlitzu odlikoval tako, da mu je Napoleon odpustil različne nerodnosti. L. 1807. je bil Junot z malo armado poslan čez Pireneje, da zavzame Portugalsko. Tu je izvršil največje junaštvo svojega življenja. Iz mesteca Abrantes je odšel s 1500 vojakov v Lizbono in zavzel v dveh urah to mesto, dasi je bilo v njem 28000 mož vojaštva. Napoleon ga je imenoval zaradi tega za vojvodo d' Abrantès. Vojskoval se je potem na Španskem proti Wellingtonu l. 1809. proti Avstriji in šel l. 1812. v vojno proti Rusiji. V vojni na Španskem je bil ustrelen v obraz in od tistega časa je uprav strašno izgledal. V vojni proti Rusiji se je

pokazalo, da ga je začel zapuščati spomin in vsled tega mu Napoleon ni hotel več poveriti armade, nego ga je poslal v Ilirijo kot generalnega guvernerja.

Junot je ostal v Ljubljani samo nekaj dni, potem pa je odpotoval v Trst. Nadomestoval ga je general Dauthonars, ki je imel toliko težje stališče, ker je bil generalni intendant grof Chabrol vsled razburjenj zadnjega časa tako obolel, da ni mogel opravljati svoje službe.

Francoski funkcionarji so imeli toliko več skrbi, ker v Iliriji ni bilo skoro nič vojaštva, revolte pa so se še dalje pogostejše pojavljale, ne samo na Kranjskem, nego tudi na Koroškem, v Dalmaciji in na Hrvatskem. Ko je bila Pruska 16. marca Napoleonu napovedala vojno, je prišel iz Pariza ukaz, da je vse ilirsko vojaštvo poslani na bojišče in je bilo določeno, da v potrebi pride na pomoč vojaštvo iz Benetk. Rusija in Pruska sta bili med tem zbrali veliko armado in zaprli francoskim posadkam v pruskih in poljskih trdnjavah vsak izhod, Černičev je prisilil Morandov

oddelek, da je pri Lüneburgu kaptuliral, Blücher je zasedel Draždane, Wittgenstein in York pa sta bila na poti v Davin, kjer je stal italijanski podkralj Evgenij s svojo armado.

— Če se Avstrija ne pridruži Rusiji in Pruski, potem je Napoleonu zmaga zagotovljena, je menil Nodier, ki je s prijatelji sedel v Božičevi gostilni.

— A kaj, ko nima konjenikov, je opomnil neki stari dosluženi oficir. Kar je bilo konj v francoskih provincijah — skoro vsi so ostali na Ruskem.

— Da, to je res, in to zna postati usodnega pomena. Brez konjenikov je zmaga skoro nemogoča.

Kar so možje ugibali v Božičevi gostilni, se je pozneje izkazalo kot resnično. Napoleon je bil tekem meseca aprila spravil 120.000 mož na noge, med tem ko sta imeli Rusija in Pruska samo 90.000 mož — ali izvrstno konjeništvu. Dne 2. maja sta se spoprijeli armadi pri Lützen in Napoleon je zmagal. Rusi in Prusi so se morali umakniti proti Labi.

Maršal Davaust je šel na sever in zavzel Hamburg, maršal Ney je šel proti Berlinu, Napoleon sam pa je sledil sovražnikom in zasedel Draždane. Na saksonskih tleh je Napoleon opetovano zmagal, ali svojih zmag ni mogel izkoristiti, ker ni imel primerne kaverije.

Dne 25. maja zvečer je prišel v Ljubljano kurir iz Trsta z naznanilom, da je generalni guverner maršal Junot zblaznel. Zdaj so si tudi Ljubljančanje znali tolmačiti Junotovo čudno vedenje; bil je že tedaj umoboten, ko je prišel v Ljubljano. Kurirjevo sporočilo je naznanjalo, da je maršal Junot v zadnjem času že večkrat poskušil ustreliti samega sebe, a so to komaj preprečili, sedaj pa da ga je paraliza popolnoma prevzela.

General Danthonars je odredil, da se blaznega maršala odpelje k sorodnikom na Francosko. To se je tudi zgodilo. Čez mesec dni se je izvedelo, da je Maršal Junot na gradu Montbard na Francoskem skočil z okna in se ubil.

sti, videlo se je takoj, da sta moža na svojih mestih. Moža množina, člani navdušeni — kaj pa še hočete? Požarna bramba je v tem kratkem času vsled izbornega vodstva in navdušenosti članov tako napredovala, da smelo trdimo, da je ena prvih v deželi. Niso se bali, ampak vadili z zarjavelo brizgalnico v prostih in rednih vajah, ker dobro vedo, da vaja vodi do znanja. Da pa niso vaje bile brezuspešne, se je videlo pri dveh požarih, kjer so delali društveniki tako uspešno, da se jim je kmalu posrečilo ogenj pogasiti oziroma izolirati, ter tako ubogemu kmetu ohranili posestvo in imetje. Požarna bramba pa nam je že tudi večkrat naredila kako veselo uro. Priredila je že več veselice ter vpriporila dve igri, da ji smemo le čestitati. Občinstvo je pazno sledilo posameznim točkam ter z glasnim odobravanjem pokazalo, da je bil vsak posamezni igralec kos svoji dani mu nalogi ter se častno odzval svoji dolžnosti. Igrita sta dali igralcem pogum in zbudili veselje do gledaliških predstav. Igralci se sedaj prav pridno vadijo zopet novo igrano „Bratrance“, katero vpriporijo na velikonočni ponedeljek, in lahko nam je že sedaj pričakovati lepega uspeha v vsakem oziru. Posebna zahvala bodi izražena na tem mestu vodji g. Jož. Hudaklinu za njegovo pečrtnost in vztrajnost. Ljudstvo uvideva, da se požarna bramba zaveda svoje dolžnosti v popolni meri, zato ga pa ono častno podpira, bodisi kot podporni udje, ali pa pri posameznih veseljih in predstavah. Ljudstvo si je pa tudi v svesti, da kdor podpira požarno brambo, koristi sebi, kdor ji pa nasprotuje, sam sebi nasprotuje. Kakor vsaka reč, tako ima tudi to prekoristno društvo nekaj skrivnih nasprotikov. Društvo se jih ne straši, vneto deluje za blagor svoje občine ter se tolaži z besedami: — saj nasprotniki ne vedo, kaj delajo. Vsi zavedneži pa kličejo društvu: Rasti in razvijaj se neprestano!

Negasilac.

S Sore. Pamflet v „Slovenec“ z dne 5. marca t. l. št. 53 je provzročil pri nas silno ogorčenje. Danes povemo „Slovenec“ in njegovemu ciganskemu dopisniku, da je zlagano vse od kraja do konca. Odgovor pa bode dala naša župnija tako, da bo „Slovenec“ in njegov tolovajski pristaša pomnil, kaj se pravi napadati brez povišane poštenega župnika. Lepa je ta, škofov list napada duhovnike! Župnija Sora pa kliče soglasno: Bog živi našega vse časti vrednega g. župnika Antona Berceta! Nasprotnikom: Fej!

Iz Postojne. Tukajšnji salonski orkester praznoval je dne 2. t. m. obletnico svojega obstoja. Pri tej priliki priredil je v prostorih A. Gasparjeve gostilne zabaven večer z godbo, petjem in šaljivimi nastopi. Po drugi točki sporeda pozdravil je načelnik salonskega orkestra gospod A. Dietz navzoče in se jim zahvalil za mnogobrojno udeležbo. Narisal je v kratkih potezih razvoj in delovanje orkestra, spomnil se ustanoviteljstva taistega in se zahvalil v znesenih besedah neumorno delujočemu strokovnjaku, kapelniku gosp. Kubišči. V znak priznanja izročil mu je krasno spomennico salonskega orkestra ter poklonil v der lepo stajalo za note. Končavši svoj govor napil je govornik g. kapelniku Kubišči, sočlanom orkestra in poštvalnemu občinstvu. Pred dobrim tednom ustanovljeni mešani zbor zapel je pod spretnim vodstvom g. kapelnika Kubišče dva zbora s skoro neverjetno proznostjo. Po prvi pesmi podarile so gošpe in gospodične pevke g. pevovalji krasen šopek v znak zahvale za njegov trud. Gospod šolski vodja F. Javaneč očaral je navzoče s svojim ljubkodobnim baritonom, kojega je orkester spremljal v dveh točkah. Kakor je vzbudil med občinstvom g. J. Marko kot solo-flavist obilo priznanja — tako obilo smeha napravil je znani postojnski humorist s svojima nastopoma kot „baja in loterijška sestrica“. Da je orkester izvršil svojo nalogo sijajno, ni treba posebej poudarjati. Skoro vse točke sporeda morale so se na splošno željo ponoviti. Po dovršenem sporedu vnela se je živahna zabava, ki je trajala do ranega jutra. Kako priljubljen je salonski orkester, pokazala je pri tej priliki nepričakovano velika udeležba postojnske inteligence. Salonskemu orkestru, kakor tudi novemu mešanemu pevskemu zboru želimo najbolj uspehov in upamo, da nas še večkrat zveselita s svojimi nastopi.

Iz Dunaja. Očijelno in brezdvomno je slednjič „Slovenija“ pokazala svoj brezbarven obraz. O priliki proslave 35-letnice svojega obstanka se ni vredno zdelo, povabiti svedobomiselno „Savo“ na dotično slavnost in tako jasno pokazala svoj namen, za vzeti neprijazno stališče proti „Savi“, ki je dosedaj potrpežljivo prezrla marsikaj, kar bi bilo utegnilo popolnoma razdružiti jo s „Slovenijo“. Sedaj pač se dvomimo več, kaj se je zgodilo s slednjim društvom ter smo izvedli po-

trebne posledence s sledečo resolucijo, ki je bila na obnem zboru društva svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“, dne 4. marca so glasno sprejela: „Z ozirom na nevarnost, ki preti slovenskemu narodu od strani kranjske duhovščine in klerikalnih posvetnikov, smatramo za svojo dolžnost, storiti kar mogoče, da se posebno v krogih slovenskega razumnštva ne razširjajo pogubne ideje, ki merijo na to, usušiti si slovenski duh. Izpolnjujoči svojo nalogo, moramo ukretni vse, da onemogočimo proslavo slovenskega katoliškega akademičnega društva „Danica“. V ta namen se nam zdi potrebno, da imenovano društvo družabno popolnoma bojkotiramo, kar bi se vzpričo množice naprednih elementov v dijaštvu brezdvomno in brezvsake najmanjše škode za narodne interese lahko dočela konsekvntno izvajalo in bi tako dosledno postopanje moralo postati uničujoče za „Danico“. Slovensko akademično društvo „Slovenija“ je v zadnjih dveh letih preziralo to načelo in v novejšem času je zavzelo enako stališče proti klerikalnemu društvu in našemu svobodomiselnemu društvu. Ker se je v prešlih dneh jasno pokazalo, da „Slovenija“ ne namerava zapustiti tega stališča, in je ob priliki proslave 35-letnice svojega obstanka na nedvoumen način pokazala svoje antipatije našemu društvu, logično sklepamo, da je za sedanje razmere nemogoč stik „Savo“ s „Slovenijo“ in se s tem vpljudno zahvaljujemo za vsakršno vabilo na katerikoli način. Vsak poizkus „Slovenije“ uvesti mej omejenima društvoma občevanje, bomo pa smatrali za znamenje, da je ista voljna odobriti postopanje „Savo“ proti „Danici“, in v tem slučaju odpade to načelno nasprotstvo med „Savo“ in „Slovenijo“, ki je porodilo našo resolucijo“. In sedaj: De mortuis nil nisi bene!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. marca.

— Uzoren kandidat. Za kranjsko-loško-tržiški okraj kandidira klerikalec Franca Demšarja. Mož je župan v Seleh in se odlikuje po tem, da ga noben spoštoben človek ne mara. Njegovo kandidaturu je proglasil osrednji volilni odbor klerikalne stranke. Volilcev ni nihče vprašal; pri ti katoliški ljudski stranki nima ljudstvo ničesar govoriti, še pri dolževanju kandidata ne. Klerikalec zahtevajo, da morajo volilci biti kakor mutasti psi; kdor se slepo ne pokori, jih dobi s farovškim krobom in se proglasi za ničvrednega človeka. Kandidata Demšarja se volilec še prav pokazati ne upa jo. Volitev bo šele čez mesec dni in klerikalni kandidat bi se lahko predstavil volilecem vseh treh okrajev. Ali mož je pred Bogom in pred ljudmi velika dušerna reva in ve kako bi se volilci smejali, če bi ga blžje spoznali. Zato je pa sobotni „Slovenec“ naznanil: „Volitev je takorekoč pred durmi; zato ne bo mogoče kandidatu, da bi se predstavljal po vseh krajih.“ To pove dovolj. Morda prirede klerikalci zaradi lepšega kje kak shodek, seveda le v popolnoma v nem kr. j., sic r pa bode Franca Demšarja skrivali pred volilci in bo mož v Seleh čakal, da po milosti farovške gospode postane „ljudski zastopnik“!

— Promocija. Avskultant v v Trstu, g. Dragotin Milič, je bil v petek na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem prava. Čestitamo!

— Poštne vesti. Mesta poštne ekspedijentini so dobile: na Savi ondota administratrica Marija Berdajs, v Št. Janžu administratrica Josipina Grm, v Trzišču administratrica Karolina Berlan, v Sv. Križu pri Kostanjevici administratrica Ana Kutny. Tri Sv. Ani na Gorenjskem je postal poštni ekspedijent Fran Toporš.

— Repertoar slovenskega gledališča. Danes noviteta „V tujem zrakcu“. — V petek Straussov „Cigan barona“. — V nedeljo popoldne „Pot okoli sveta“. — zvečer opere, noviteta „Nema iz Porticije“.

— O razstavi slovenskih umetnikov na Dunaju priobčuje tudi Reichswehr „jako laskavo oceno. „Reichswehr“ naglašja, da v vseh razstavljenih delih s posebnim globokim čustvom vlija narodni moment in da se pri posameznih podobah mora govoriti naravnost o

narodnem slikarstvu. Z velikim priznanjem se zlasti omenja Ivan Grohar, čigar slika „S. omladi“ se odlikuje z „bledečo pastozno“ tehniko, ki učinkuje s prekrasnim efektom. Takisto pohvalno se ocenjujejo še Jakopič, Jama, Sternern, Vesel, Žmitek in Berneker. Kritiki končuje svojo oceno tako-le: V osem vzbujajo ta razstava slovenskih umetnikov prepričanje, da se v bodoče ne bo smela več prezirati v umetnosti niti ta skupina v celoti, niti njeni posamezni člani.

— Danski kralj za Vegov spomenik. Intendanca kraljeve civilne liste v Kodanju je naznanila deželnemu glavarju Otonu pl. Deteli, da je danski kralj Kristijan IX. ukazal za Vegov spomenik iz svojih sredstev 100 K. To svoto je glavarju že tudi doposlala trgovska banka v Kodanju.

— Umrl je na Dunaju v starosti 72 let g. Ivan Lokančič, natinžen v pokopju, rodom iz Litije. Pokojnik je bil svak bivšega ministra Stremayra. — V Trstu je umrl uradnik zavarovalnice „Assicurazioni generali“ Fran Cegnar, sin rajnega slovenskega pesnika in pisatelja Fr. Cegnarija.

— Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Matoda v Novem mestu priredi v korist družbe dne 12 t. m. zvečer v prostorih Narodne čitalnice v Novem mestu šaloigro v treh dejanjih „Pri belem konjčku“, v kateri nastopi tudi g. Verovščak, ud slov. gledališča v Ljubljani. Začetek ob 8 uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Živnorojski shod v Novem mestu se priredi v nedeljo, dne 20. marca t. l. ob 2. popoldne v gostilniških prostorih g. Jurca pri Štemburju v Kandiji. Na tem shodu se imajo živnorojski posvetovati in zediniti o sledečih vprašanjih: 1. Kako naj posamezne občine pospešujejo razvoj b. kov v svojem okolišču? 2. Kaj naj stori naši b. korejci, da se jim olajša reja b. kov in da se pomnože njeni dohodki? — Z ozirom na važnost predloženih vprašanj pozivljemo vse zavedne živnorojce, da se shoda množestveno udeležijo. Zlasti je potrebno, da se ga udeležijo gg. župani kot zastopniki občin in tisti ž. v. rojci, ki se ukverjajo z rejo b. kov. Shod se priredi na Dolenjskem, a je namenjen kranjskim živnorojcem sploh. Zato pričakujemo, da se udeležijo tega važnega posvetovanja tudi zavedni živnorojci iz Gorenjske in Notranjske.

— „Kružok ljubiteljev ruskoga jezika“ na Dunaju priredi s sodelovanjem slovenskih akademikov društva v spomin stoletnice ruskoslovenskega pesnika in misleca Aleksandra Stepanoviča Homjakova dne 10. marca literarno-dramatičen večer v dvorani trgovskega društva (Kaufmännischer Verein I. Johannessgasse 4).

— V društvu „Zvezda“ na Dunaju je stotnik g. Fr. Kaučič imel predavanja o Vegi. Dvorana je bila prenapolnjena in predavanje se je — kakor se nam poroča — sijajno obneslo.

— Mednarodna panorama. Ta teden nas vodi panorama po zanimivi Danski. Da je Danska na vrhuncu narodnega gospodarstva to se nam pokaže na vsaki sliki, bodisi da zremo umetno zajezene njve in travnike, krasne gozde, bogato na l. žene ladje v pristaniščih, obsežna sejmišča, velikanke banke itd. Danco so pomislili in bogat obnorski narod, kar se vidi na elegantni opravi, krasnih zgradbah in razkošnih preclavah, posebno ob sprejemu ruske carice in siamskega kralja, ki ju posebno lepo vidimo v ospredju. Zelo bogati in razkošni so kraljevi gradovi kakor Rosenburg, Fredensburg in dr. V kodanjskem pristanišču si tudi zlahka ogledamo rusko bojno ladjo, kakršne strašijo setaj Japonce. — Prihodni teden potujemo zopet v slikovito Švico.

— Izpred tukajšnjega porotnega sodišča. France Oraže, hlapec, in Matija Črtov, oba iz Bele pri Borovljah na Koroškem doma, sta šla dne 30. listopada 1903. v baron Borovno letovšče v tatinskem namenu strejati divje gose. Na planini Dolgi inji je čul logar Jakob Ahačič strele, v tem hipu pa tudi videl bežati 3 divje kozle. Ahačič se je na 400 korakov približal tatinskima lovca, in da bi ju oplašil, je oddal 2 strela, kar pa teh dveh ni motilo, ker sta korakala proti Košutnikovemu stolpu na koroški meji. Ahačič ju je zasledoval in se jima približal na 60 korakov ter jima velel stati, a tatinska lovca sta ne zmeze za njegov klic korakala dalje. Ker se logar ni upal jima slediti, je oddal ne da bi bil meril, par strel, potem se vrnil proti lovske koči, ki stoji na kranjski strani. Ko se je pa bližal onemu mestu, kjer je prvokrat zapazil tatova, vidi v lesovju skritega človeka. Misleč, da je to tretji tat, ki je bil v družbi pobeglih, jo je krenil proti njemu, a ta mu je prsto-

volno izročil svojo puško, odločno se je pa branil, logarju slediti. Vnel se je med njima boj, pri katerem je logar podlegel; kajti dobil je rane na vratu, na licu in nekaj drugih poškodb, ki so po mnenju zvedencev zaradi zastrupljenja povzročile njegovo smrt. Oraže je v naglici pobral logarjevo puško, svojo pa je pustil na licu mesta ter je pobegnil. Dolgo časa so orožniki zasledovali storilce, kasneje je pa drugi obtoženec Črtov pri delu v gozdu po sestniku Francetu della Schiava pravil, da sta bila on in Oraže tisti dan na Košutnikovem stolpu. Oraže se zagovarja, da ni Ahačiča z nožem ranil, pač pa da je mogoče, da se je med tem, ko sta se valjala po tleh, sam ranil v njegove gorске osti, katere je imel Oraže tisti dan na svojih črevljih pritrjene. Tudi porotniki so se tej možnosti pridružili in pri Oražetu vprašanje na uboj zanikali, pač pa oba zatoženca kriva spoznali lovske tatvine. Porotni sodni dvec je obsodil Franceta Oraže na 4 mesece in Matija Črtova na 2 mesece težke ječe poostrene z enim postom vsakih 14 dni. — II. Janez Permuš, po domače Mobijev, posestnika sin iz Leš je bil zaradi poizkusa posilne nečistosti v tajni obravnavi obsodjen na 2 leti težke, s postom in trdim ležiščem vsaki mesec poostrene ječe; tudi se mu je priznalo, da bo na dan 19. grudnia vsakega kazenskega leta sedel v temnici. Ker je imel lovske puške brez orožnega lista jo je izreklo sodišče za zapadlo.

— Žepna tatvina. Dne 6. t. m. je bilo postrežkinji M. rjeti Svoj. stanujoči na Karolinski zemlji št. 17 pri razstavnih v Lattermanovem drevedu iz žepa ukradena denarnica, v kateri je imela okoli 3 K denarja.

— Poskušen samomor vojaka. V šentpeterski vojašnici se je včeraj zvečer na stranišču s puško ustrelil v prsi prostak 17. pešpolka Anton Ploj iz Siske. Kroga je prodrl skozi levo ramo. Težko poškodovanega vojaka so prepeljali v vojaško bolnico. Vzrok poskušemu samomoru ni znan.

— Popadljiv pes. Dne 5. t. m. zvečer je na Jurčičevem trgu neki mladenec, rjav pes popadel gimnazijca Josipa Debiča, sina finančnega nadsvetnika Dobide in ga vgriznil v levo stegno.

— Tatvina v tobačni tovarni. Dne 5. t. m. sta bili delavci v tobačni tovarni Mariji Zevnikovi, stanujoči v Poljanah pri St. Vidu iz zaklenjene omar v delavnici ukradeni dve srebrni moški žepni uri. Na krovu ene ure sta bili vdeleni črki K. S.

— V Hruščo k zgradbi železnice se je odpeljalo včeraj 150 delavcev.

— Na Nemško se je odpeljalo včeraj 300 delavcev.

— V Ameriko se je odpeljalo včeraj ponoči z južnega kolodvora 486 oseb, in sicer 5 Slovencev 100 Hrvatov, 48 Macedoncev in 333 Ogrcev.

— Posredovalno delovanje mestne posredovalnice za delo in službe v Ljubljani v mesecu februarju. Temeljne številke došlih oglasov so ostale v primeri z lanskim le tom enakega mrisos, kakor tudi z prejšnjim mesecem skoraj povsem enake, le pri delojemalcih je došlo nekoliko več oglasov. Vselej bližajo se pomladi prihaja mnogo vprašanj za vrtnarje in kmetijske posle. Prvoimovani se dok j lahko dobe, a drugih pa znatno primanjkuje. Istotako primanjkuje obrtnih delavcev. Povoljno je bilo mogoče reševati oglasila pri moškem delu za trgovsko pomožno osebo in prometne uslužbenke, pri ženskem delu pa za gostinjske uslužbenke in hišne posle ter deloma za kmetško delo. Za vaje in stanovanja je došlo znatno oglasil, a povoljno rešiti jih ni bilo mogoče.

— Hrvaške novice. — V. Parma v Zagrebu. V soboto in v nedeljo se je pola v zagrebškem gledališču opereta „Caridine Amaconke“ našega proslavljenega skladatelja g. V. Parme. Opereta se po novi tretji jutri zvečer. G. Parma je doživel s svojo opereto veliko slavlje med brati Hrvati, kakor dosedaj morda še noben nehrvaški skladatelj. Vsi hrvaški listi prinašajo navdušene ocene — „Obzore“ in „Agramer Tagblatt“ celo v posebnih podlistkih. Tako piše med drugim „Obzore“: „Da je Parma bogat melodij, pokazalo se je že v njegovi „Keeniji“, a opereta „Caridine Amaconke“ to samo potrjuje. To je oceli vene sladkih in lahkih čisto slovenskih melodij, o katerih ne dvomimo, da postanejo kmalu last širših slojev. Iz vsakega zvoka čutiš nekaj sorodnega, nekaj domačega, nekaj svojega, čuti se, da je vzeto iz naše duše, pa se nas zato tudi lahko prime“ itd. Gledališče je bilo tako napolnjeno, da je blagajna dosegla najvišjo svoto v tej sezoni. Prisostvovala je tudi banica,

grofica Lila Pejacsevich. Skladatelj je bil vse tri dni svojega bivanja v Zagrebu predmet navdušenih ovacij. Ko je prišel v nedeljo s svojimi znanci v pivovarno, kjer je ravno igrala vojaška godba 16. polka, so ga nekateri spoznali, nakar je kapelnik dal takoj igrati „Ksenijo“, a ker ovacije občinstva niso hotele ponehati, dodala je godba še njegove „Maše vojake“. Slovenci smo ponosni na svojega umetnika, hvaležni pa smo tudi bratskemu narodu za prelepe proslave, s čimer se pa najlepše utrjuje hrvaško-slovenska vzajemnost. — Komerska z Mace-donce, ki ga je priredil „Hrvaški Sokol“ v Zagrebu pretečeno soboto, je odposlal ruskemu carju brzojavni pozdrav. Med drugimi sta govorila tudi Bolgar Petrov in Poljak Dombrovski, ki je izjavil, da, četudi ne more simpatizovati s carizmom, vendar pošilja ruskemu narodu svoja srčna voščila. Dohodkov je imel komerski okoli 1000 K. — Odlikovanje hrvaškega umetnika. Nadarjeni hrvaški kipar Rud. Valdec je povabljen v Belgrad, da modeluje kralja Petra I. — Nov hrvaški list v Bosni. V Sarajevu je začel izhajati list „Pokrete“, ki si je postavil za program, pospeševati narodno in slovensko zavest. Urednik mu je R. M. Zahradnik, cena 2 K.

— Prodajo „Slovenskega Naroda“ je dalje prevzel g. Oton Homan, trgovec v Radovljici.

*** Najnovejše novice.** — Samomoru dveh umetnic. V Budjevicah se je zastrupila lepa češka gledališča igralka Vilma Nedelz; na Dunaju pa se je ustrelila 37letna akademična slikarica Hermína Munsch.

— Visoka globa. Budapeštanski magistrat je naložil tržaški podružnici plinarske družbe 28 450 K globe, ker svetloba naročenega plina ne odgovarja pogodbi.

— Ogrski konji za Japonsko. V Sopronu je bilo včeraj na konjskem sešnju prodanih 400 konj za Japonsko.

— Princa Arenberga so prepeljali iz norišnice v privatni zavod Ahrweiler ob Reni, kjer ne bo ničesar pogrešal.

— V Kišenevu so se primerila pretečeni teden zopet preganjanja židov. Maožka je razbila židovske trgovine ter nekatero tudi izropala. Več židov je bilo tepenih.

— Völkl zopet župan. Pri občinskih volitvah v Sv. Hipolitu so zmagali z veliko večino nemški naprejniki prot klerikalcem. Največ glasov je dobil bivši župan in poslanec Völkl.

— Finci za Ruso. Finci, ki sicer žive v velikem sovražstvu zoper Rusijo, so se v kritičnem trenutku vendar pokazali dobre patrijote. Finski senat je namreč dovolil 1 milijon rubljev za rusko vojsko.

— Poneverjenje pri pošti. V Bohinju se je razkril pri pošti pomanjšalaj 100 000 K.

— Nove politične ekspoziture na Štajerskem. V Knitfeldu se ustanovi s 1. oktobrom 1904 ekspozitura judenburškega okrajnega glavarstva. Razum tega je sklenjeno, da še dobe tri druga štajerska mesta politične ekspoziture.

— Fotografije na nohtih. Modno žensko bo vsakekar hvaležno najnovejši gledališni igralki Stelli Beardsley. Ta si je dala napraviti namreč odlične fotografije svojih ljubčkov ter lahko po pravici reče, da „dobi na vsak prst po enega“. Seveda se je ta „duhovita“ iznajdba začela hitro širiti, kajti fotografije na nohtih imajo prednost pred tetoviranjem, da se z umivanjem v par mesecih zbrisejo z nohtov in ob enem tudi iz srca, nakar pridejo na nohte in v srce novi ljubčki. Saj je tako moderno!

*** Tolstoj o fizičnem delu.** Nekemu prijatelju je pisal Tolstoj nedavno sledečo znatljivo pismo: „Ne samo, da nisem izpremenil svojih nazorov, da si moramo najvažnejše potrebščine nabaviti z delom lastnih rok, temuč obdutim ravno sedaj bolj kot kdaj poprej pomen takega dela in vedno bolj občaljujem, da se nisem posvetil telesnemu delu. Glavni vzrok je seveda bil v moji telesni slabosti. Sicer me pa eno tolaži, namreč to, da se pri svojem napadnem življenju ne motim, ne opravičujem ter si nikoli ne govorim, da imam pravico, biti oproščen fizičnega dela, zato ker pišem knjige; nasprotno, popolnoma v svesti sem si, da ravnotako, kakor čutim jaz potrebo, da čitam dobro knjigo, čuti isto potrebo tudi tisti, ki opravlja zame fizično delo. Ravnotako kakor jaz, ki znam dobro knjigo pisati, je še tisoč ljudi, ki bi mogli pisati še mnogo boljše knjige, ako bi jih ne tlačilo neprestano težko fizično delo. Obdutim tedaj bolj kot kdaj prej svoj greh, ki me muči, ker

Bolezni v požirniku in v jabolku se v tem ostrem vremenu porajajo tako pogosto, da je potrebno, da opozorimo na že večkrat preizkušeno zdravilo, ki se je tudi v zdravniški praksi obneslo. To je v Rogški Slatini izvirajoč Styria-vrelec. Ta voda se uživa po-mešana z mlekom, pa tudi grgranje za izboljšanje teh bolezni dosti pripomore. Voda se pa za uživanje in za grgranje ne sme rabiti mrzla ampak mlačna. Rogški Styria-vrelec je napredaj po vseh trgovinah s naravno vodo, jekrnah in drogerijah.

Akutne katar. bolezni v sopilih
se uspešno zdravijo z rogaškimi
„Styria-vrelcem“.

ALBOFERIN
redilno in krepilno sredstvo.
Redi kri, jači živce, pospešuje slast do jedi.
Klinično preizkušeno: odlični
zdravilni ga priporočajo za slabo-
krvne in prebolele ljudi in slabotne otroke.
Na prodaj po vseh lekarnah in drogerijah,
kot prašek 100 gr. K 5.—, v tabletah 100
kosov K 1.50 in v čokoladnih tabletah 100
kosov K 1.80. Poslednje nalašč za
otroke. 2998—33
Vprašajte svojega zdravnika.

Slovenski Narod
se prodaja v posameznih izvodih po
10 h v sledečih trafikah:

- Ljubljana:
- Bizjak, Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.
 - Blaznik, Stari trg št. 12.
 - M. Blaznik, Dunajska cesta št. 14.
 - H. Dolenc, južni kolodvor.
 - M. Elsner, Kopitarjeve ulice 1.
 - H. Fuchs, Marije Terezije cesta,
nasproti Kolizeja.
 - A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
 - A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
 - I. Kos, Kolodvorske ulice št. 26.
 - iv. Kristan, Resljeva cesta 24.
 - A. Kustrin, Breg št. 6.
 - J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
 - A. Mrzlikar, Sodnijske ulice št. 4.
 - I. Pichlar, Kongresni trg št. 3.
 - M. Sever, Gosposke ulice št. 12.
 - J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
 - A. Svatek, Mestni trg št. 25.
 - F. Šešark, Selenburgove ulice št. 1.
 - R. Tenente, Gradaške ulice št. 10.
 - A. Velkovich, Sv. Jakoba trg 8.
- Šiška:
- M. Favai, Spodnja Šiška pri ko-
lodvoru.
 - M. Lavrenčič, trgovec v Šiški.
- Kamnik:
- Marija Ažman, trafika.
- Škofja Loka:
- Matej Zigon, trgovina in trafika
na Glavnem trgu št. 34.
- Kranj:
- Karl Florian, knjigotržec.
- Radovljica:
- Oton Homan, trgovec.
- Bled:
- Ivan Pretnar, trgovec.
- Javornik:
- Stefan Podpac.
- Bohinjska Bistrica:
- Mijo Grobete, trgovec.
- Ribnica:
- Ivan Lovšin, trgovec.
- Novo mesto:
- Josip Kos, knjigovez.
- Krško:
- Henrik Stanzer, trgovec.
- Vrhnika:
- Gostilna Mantua (Fran Dolenc).
- Logatec:
- Makso Japel, trgovec.
- Št. Peter na Krasu:
- A. Novak, na kolodvoru juž. želez.
- Ilirska Bistrica:
- Ivana Tomšič, trgovka.
- Celje:
- Marija Miklauc, trafika v „Na-
rodnem domu“.
- Zidani most:
- Mary Peterman, trafika na kolo-
dvoru.
- Celovec:
- Josip Sowa, časopisni biró.
- Gorica:
- Josip Schwarz, trafika, Šolska
ulica št. 2 (via scuole 2).
- Trst:
- M. Bevk, P. Barriera vecchia
(vogal ulice Bosco št. 1).
 - Mihail Lavrenčič, Piazza Ca-
serma št. 1.
 - M. Majcen, ulica Miramare št. 1.
 - St. Stanič, ulica Via Molin pic-
colo št. 8.
- Reka:
- A. Potošnjak, Via del Molo.

Angeljnovi milo
Marzeljsko (belo) milo.

Sta najbolj koristni štedilni mili
za hišno rabo!
Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila
Pavel Seemann
Ljubljana.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dunaj. borze 7. marca 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 2/2% majeva renta	99.60	99.80
4 2/2% srebrna renta	99.45	99.65
4 2/2% avstr. krona renta	99.50	99.70
4 2/2% zлата	118.60	118.90
4 2/2% ogrska krona	96.95	97.15
4 2/2% zлата	117.10	117.30
4 2/2% posojilo dežele Kranjske	100.—	100.75
4 2/2% posojilo mesta Spiljet	100.—	100.—
4 2/2% Zader	100.—	100.—
4 2/2% bos. herc. žel. pos. 1902	99.75	100.75
4 2/2% češka dež. banka k. o.	100.—	100.15
4 2/2% ž. o.	100.—	100.30
4 2/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.50	101.85
4 2/2% pešt. kom. k. o. z		
10% pr.	105.40	106.40
4 2/2% zst. pisma Innerst. hr.	101.—	102.—
4 2/2% „ogrske cen.		
dež. hr.	100.—	101.—
4 2/2% z pis. ogr. hip. ban.	100.—	100.90
4 2/2% obl. ogr. lokalnih že- leznic d. dr.	100.—	101.—
4 2/2% obl. češke ind. banke	100.50	101.—
4 2/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	98.50
3% prior. dol. žel.	99.50	100.—
3% juž. žel. kup. 4 1/2%	295.75	297.75
4 2/2% avst. pos. za žel. p. o.	101.—	101.90

Srečke

Srečke od l. 1854	150.75	151.75
„ 1860/1	170.—	183.—
„ 1864	256.—	261.—
„ tizem.	161.75	163.75
„ zem. kred. I. emisije	293.—	303.—
„ II.	284.—	290.—
„ ogr. hip. banke	263.—	267.—
„ srbske a frs. 100—	89.—	91.—
„ turške	116.40	117.40
Basilika srečke	21.50	22.50
Kreditne	453.—	463.—
Inomoške	81.—	85.—
Krakovske	78.—	83.—
Ljubljanske	67.—	71.50
Avst. rud. križa	51.50	53.50
Ogr.	29.—	30.—
Rudolfove	66.—	71.—
Salcburške	77.—	80.50
Dunajske kom.	500.—	512.—

Dejalice

Južne železnice	75.75	76.75
Državne železnice	825.50	826.50
Avstr.-ogrske bančne delnice	1609.—	1619.—
Avstr. kreditne banke	625.—	626.—
Ogrske	731.—	733.—
Živnostenske	248.—	249.50
Premogokop v Mostu (Brux)	647.—	651.—
Alpinske montan	391.75	392.75
Praške žel. indr. dr.	1848.—	1858.—
Rima-Murányi	449.50	451.—
Trbovljske prem. družbe	368.—	370.—
Avstr. orožne tovr. družbe	438.—	440.—
Češke sladkorne družbe	146.—	148.—

Valute

C. kr. cekin	11.34	11.39
20 franki	19.09	19.11
20 marke	23.49	23.57
Sovereigns	24.—	24.08
Marke	117.45	117.65
Laški bankovci	94.90	95.10
Rubli	254.—	255.—
Dolarji	4.84	5.—

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 8. marca 1904.
Termin.

Pšenica za april	za 50 kg K 8.55
„ okt. 1903	„ 50 „ 8.47
Koruzi „ maj 1904	„ 50 „ 5.46
Oves „ maj	„ 50 „ 5.08

Efektiv.
5 vin. ceneje.

Meteorologično poročilo.
Plaša nad morjem 204.3. Srednji uradni tlak 756.0 mm

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
7. zv.	7.35.5	735.5	4.0	brezvevtr.	oblačno
8. zv.	7.35.8	735.8	3.4	sl. svzhod	oblačno
9. pop.	7.36.5	736.5	7.8	sl. svzhod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura: 2.9°,
normala 2.2°. Motrina v 24 urah: 1.1 mm.

Lepo stanovanje
se odda za 1. maj. 357-27
J. J. Naglas, Turjaški trg št. 7.
Tržaška velezaloga špecerijskega blaga na debelo, specialist za vse vrste riža išče za Ljubljano in okolico spretnega, dobro vpeljanega zastopnika.
Natančne ponudbe do četrtka opoldne na Rakek, poste restante.

Otroški voziček
bel, na gumijevih kolesih se prodaja na Poljanski cesti št. 19
II. nadstr., levo. 650—1
Zaradi opustitve trgovine na Koroškem se vsa
oprava
tako ceno prodaja.
Oprava obstoji iz portala z 8 zrcalnimi šipi, pri vhodu 2 zrcalni šipi, 1 delikatesna miza (pudel) z marmonato ploščo, kakor tudi vse štelaže in omare za manufakturijsko in galanterijsko. Od portala pošljem lahko podoba. — Vpraša se pri Ivanu Jasser, Vrba na Vrbskem jezeru. (Velden a. Wörthersee). 652—1

Poskusite
pristni rastlinski liker „**Florian**“
Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.
Ogreva in oživilja telo, budi tek in prebavo, daje dobro spanje.
Lastnik: 5—55
EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.
Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

es. kr. avstrijske državne železnice
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Isved iz voznega reda.
Izveljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez K. Rein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solno ad. Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipseko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Obojni vlaki Ob 7. uri 17 m. jutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m popoldne: istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m. jutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ili, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m. jutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohora, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK, Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. in ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2amo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 1 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

P. n.
Slavnemu občinstvu, vis. oblastvom, spošt. učitelstvu, korporacijam, društvom, trgovcem in obrtnikom vjudno naznanjam, da bodem po pokojnem soprogu kar najbolje urejeno tiskarno vodila tudi nadalje pod neizpremenjeno firmo
R. Šeber, tiskarna v Postojni
ter zagotavljam najtočnejšo, najboljšo in najzanesljivejšo postrežbo.
Obenem se zahvaljujem za mojemu pokojnemu soprogu v tako izdatni obilici izkazano blagonaklonjenost proseč vse dosedanje naročnike, da bi ostali zvesti v bodoče tudi meni.
V Postojni, marca meseca 1904.
Milda Šeber.

2 dinamostroja
z enakim tokom, 400 amperjev, 110 voltov, 6 polov, firme Ganz & Comp. v Budapešti, ki sta bila le kratak čas v prometu in sta še popolnoma dobro ohranjena, se pod ugodimi pogoji prodasta.
Ponudbe na Rod. Erber, Reka, Via Andrassy. 643—2

Prodajalna
v večji vasi na Notranjskem, katera obstoji že nad 30 let, se odda v najem. Zraven prodajalne je tudi prostoren magacin, potem soba za stanovanje in kuhinja. 614—3
Kje pove uprav. „Slov. Naroda“.

Velika klet
novozgrajena, suha, svetla in zračna (transito) v bližini državnega kolodvora, pripravna za špecerijsko blago kakor tudi za vinskega trgovca, se da v najem. Več se izve pri lastniku v Šiški, Kolodvorska cesta št. 181. 698—4

Solicitator
izvežban v zemljeknjižnih in izvršilnih zadevah se sprejme v pisarni
dra. Franjo Rosina
odvetnika v Mariboru
od 1. aprila 1904 naprej. Plača po dogovoru in zmožnostih. 649—1

Mesečna soba
meblowana, se takoj odda v Predilni ulici št. 10, II. nadstr.
Natančneje se izve istotam. 607—3

Velik vrt
v predmestju, pripravno poseben za vrtarja, se pod ugodnimi pogoji odda takoj v najem. — Naslov v upravnistižu „Slov. Naroda“. 635—2

Hišnik
(Hausmeister)
s stalno službo, katerega žena bi opravljala posel hišnice, se sprejme proti mali mesečni plači in prostemu stanovanju. 640—2
Natančneje v mestni posredovalnici za delo in službe, Mestni trg št. 27.

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.
Tekoči teden:
Prvi ciklus: Danska, Kodanj itd.
Prihod ruske carice in siamskega kralja.

VABILO
k
rednemu občnemu zboru
za 16. upravno leto
Posojilnice v Ribnici
registr. zadruge z omejeno zavezo kateri se bode vršil
v nedeljo, dne 20. marca 1904
ob 1/2 4. uri popoldne
v posojilničnih prostorih.
DNEVNI RED:
1. Poročilo in odobrenje letnega računa za leto 1903.
2. Volitev načelnstva in računskih pregledovalcev za leto 1904.
3. Slučajni predlogi.
Načelstvo.

Ravnokar so izšli
zemljevidi
rusko-japonskega bojišča
v zalogi tiskarne
J. Blasnika nasled. v Ljubljani.
Cena 20 vin. za komad, po pošti 26 vin.
Dobiva se v tiskarni in vseh knjigarnah.

VABILO
na
redni občni zbor
Posojilnice za sodni okraj velikolaški ter okolico
registr. zadruge z neomejeno zavezo kateri se bode vršil
v nedeljo, dne 20. marca 1904
ob 10. uri popoldne
v posojilnični pisarni v Vel. Laščah št. 10
s sledečim dnevnim redom:
1. Potrjenje letnega računa za l. 1903.
2. Nadomestna volitev 1 ude načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.
K polnoštevilni udeležbi vabi
Načelstvo.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Akcijski kapital K 1.000.000.—
Zamenjava in ekskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Ekskompt in likasno menio.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja.
Promet s čeki in nakaznicami.

Po visoki kralj. deželni vladi proglašena za zdravilno rudninsko vodo

čista (alkališko-muriatiška)

Apatovačka kiselica

ni samo najboljša in najzdravejša
namizna pijača
ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša

*** zdravilna voda ***
ki je od prvih zdravniških avtoritet priporočena in deluje nenadkriljivo pri bolestit želodca, pljuč, požiralnika, raznih katarjev, astme, mehurja, kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih jeter, gorečice in raznih ženskih bolezni.

Odklikovana s 13 zlatimi in srebrnimi kolajnam.

„Upraviteljstvo vreca Apatovačke kiselice“
Zagreb, Ilica št. 17. 437-7
Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr. ministrstvi notranjih zadev in za trgovino:

Avstrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena **edina popolna**

Adresna knjiga za vse

*** * * Avstrijsko**

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in obrtne obrate in natančno oznamenilo njih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni zaznamki strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT. 3182-27

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografičnem zavodu napravljeni zemljevid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine, oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število prebivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne, železniške, paroplovske, brzojavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ K 13.-	Zv. VI. PRIM. I. DALM. . . K 6.60
Zv. II. SP. AVSTRIJSKO . . 14.60	Zv. VII. TIR. I. PREDARL. . 12.-
Zv. III. G. AVST. I. SLOB. . 11.80	Zv. VIII. CESCO (dva dela) . 32.-
Zv. IV. STAJERSKO 10.-	Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA . . 25.-
Zv. V. KOR. I. KRANJSKO . . 8.-	Zv. X. GAL. I. BUKOV. . . 27.-

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOZI, Dunaj IX. Hörig. 5.
kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.

Ne prezrite!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom po solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo, vsakomur znano tvrdko

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe Prvih tovarn za ure „Union“ v Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenske železnice, trgovina z voznimi kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice
nasproti frančiškanskega samostana.

Filialka: Glavni trg, nasproti rotovža.

Posebno se priporočajo pristne, osebno v Švici nakupljene **žepne ure** in vsakovrstne **stenske (pendel) ure** z donečim bitjem v krasno izrezljanih omaričah.

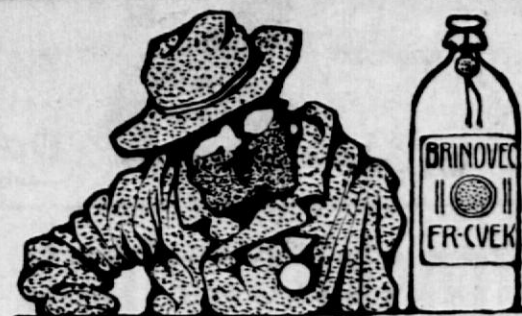
Največja zaloga **briljantov**, na katere se sl. občinstvo posebno opozarja, zlasti glede izbire, ker so v zalogi od gl. 25 do čez tisoč gld., vdelani v različnih oblikah (façonah), torej lahko vsakdo izbere kaj primerne.

„Cene niso pretilirane.“

Nadalje se priporoča bogata zaloga pravega ali china-srebra vsakovrstna namizna oprava (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah in druge, iz china-srebra najmodernejše izdelane vsakovrstne stvari.

Jako primerna in porabljiva splošna darila.
Ceniki zastoj in poštine prosto.

Velika zaloga šivalnih strojev in koles, tudi motorna kolesa.

Mi smo junaki korenjaki,
Ki se nikogar ne bojmo
In ostanemo tudi vedno taki
Ker Cvekovi brinovec pijemo.

Influenca, kašelj in bacili,
Tudi ti se nam umaknejo,
Ak' same ne, se jih prisili,
Če Cvekovi brinovec pijemo.

Dva čevljarska pomočnika
zmožna za zbiti in šivano delo, z dobrimi spričevali sprejmeta se takoj pri

Jožefu Kerševanu
čevljarju v Idriji. 637-2

„Škrat“
edini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.

Jzhaja v Trstu vsako soboto. —
Naročnina za vse leto 6 K, za pol leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink.

Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

1000 kron
ako je goljufija!

Brezskrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preobliem blagoslovu otrok. Z več tisoč zahvalnicami pošilja diskretno za 90 h v avstr. znamenit gospa

A. Kaupa, Berlin
S. W. 220 Lindenstrasse 50

Samec, 31 let star, trezen, s 2000 K gotovine, se želi oženiti s dehlico ali vdovo brez otrok. Prednost imajo posestnice ali prevzemnice hake gostilne s nekaj premoženjem. 624-2

Natančna pojava sleđijo pismeno. Le tene ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo „Slov. Naroda“ pod bifeo „2000“ s sliko. Za tajnost se jamči.

Anton Askerc 2-29

Zlatorog.

To krasno narodno pravljico o Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj Askerc, in to popolnoma drugače, nego je bila znana doslej po Funktovem prevodu nemške Baumbachove idile. Askerc se je tesneje oklenil pravljiske snovi tako kakor jo je bil zapisal rajni Deschmann ter pridržal tudi demona „Zelenega lovca“. Tako je ustvaril Askerc iz narodne pravljice čisto novo, svojo epsko pesnitev; zato se nadejamo, da zaslovi sedaj med nami tudi njegov izvirni, slovenski „Zlatorog“.

Izšel je v založbi

L. Schwentner-ja
v Ljubljani

in velja broširan 1 K 60 h, po pošti 1 K 70 h.

Naznanilo otvoritve.

Usojam si s tem vljudno naznaniti, da sem

s 1. marcem otvoril

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2
specialno trgovino

barv, firnežev, lakov, čopičev

ter sploh vseh predmetov, ki spadajo v to stroko.

Velečenjeno p. n. občinstvo prosim, da dobrohotno podpira podjetje ter se priporoča

s posebnim spoštovanjem

Henrik Wibbe.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V novi lastni hiši
na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po 4%
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. 304-93

Posojila po 5% in po 5%.
Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 ali pa 35 let.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406.

Največja zaloga,

za naročanje ozi. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/8, 1/4, 1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pōde. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pōde.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvnega za pōde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravljena za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa i pohištva.

Olinatih barv, priznane, najboljših.

Olinatih barv v tubah dr. Schönfelda.

Firneža prirejenega iz lanenega olja; pristen, kranjski

Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpežnega.

Gipsa, alabastrskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, pretenih i rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših. 545-4

Olje proti prahu.

ADOLF HAUPTMANN

I. kranjska tovarna olinatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

LJUBLJANA.
Ustanovljeno l. 1832.

Celulozna tovarna BELJAK.

Ker so nepoklicane osebe poizkušale nakupovati les na naše ime in naš račun, opozarjamo gospode trgovce z lesom, da je za vse nakupovanje lesa za našo celulozno tovarno v Beljaku

gospod GEORG SCHAEFER

od nas postavljen in ima edino on pravico, za nas posredovati nakupovanje lesa in stopiti v tega se tikajoče kupčevalne zveze.

Prosimo tudi, da se eventualne pismene ponudbe pošiljajo neposredno na nas.

The KELLNER-PARTINGTON Paper PULP Co. Limd.
HALLEIN bei SALZBURG. 623-2